KOMISE

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 28. února 2006,

kterým se povoluje odchylka požadovaná Rakouskem podle směrnice Rady 91/676/EHS o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů

(oznámeno pod číslem K(2006) 590)

(Pouze německé znění je závazné)

(2006/189/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na směrnici Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů [1], a zejména na bod 2 třetí pododstavec přílohy III uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Pokud se množství statkových hnojiv, které členský stát zamýšlí použít na hektar za rok, liší od množství stanoveného v první větě druhého pododstavce bodu 2 přílohy III směrnice 91/676/EHS a v bodu 2 písm. a) přílohy III uvedené směrnice, musí být určeno tak, aby neohrozilo dosažení cílů uvedených v článku 1 této směrnice, a musí být zdůvodněno na základě objektivních kritérií, jakými jsou v tomto případě např. dlouhá vegetační období a plodiny s vysokou spotřebou dusíku.

(2) Rakousko předložilo Komisi žádost o odchylku podle bodu 2 třetího pododstavce přílohy III směrnice 91/676/EHS.

(3) Požadovaná odchylka se týká záměru Rakouska povolit použití 230 kg dusíku ze statkových hnojiv na hektar za rok v určitých podnicích zabývajících se chovem skotu se zemědělskou půdou vhodnou pro použití statkových hnojiv s travinným porostem, travními pokryvnými meziplodinami nebo řepou a dalšími plodinami, pod které se seje tráva s nízkým potenciálem vyluhování dusičnanů. Výjimka se potenciálně týká 2 000 zemědělských podniků a 60 000 dobytčích jednotek, což odpovídá 3 % zemědělských podniků a 4 % dobytčích jednotek.

(4) Rakousko přijalo právní předpisy, které provádějí směrnici 91/676/EHS a které se zároveň vztahují na požadovanou odchylku.

(5) Z třetí zprávy o provádění směrnice o dusičnanech v letech 2000–2003 v Rakousku vyplývá, že průměrné koncentrace dusíku v povrchových vodách v průběhu zimy byly na všech monitorovacích místech nižší než 25 mg/l. Průměrná koncentrace NO_3 na všech místech byla 5,8 mg/l. Průměrná koncentrace v podzemních vodách byla 19,6 mg/l. Na 74 % míst byla průměrná koncentrace nižší než 25 mg/l. Žádné z rakouských jezer není eutrofní. Analýza trendu ukazuje, že kvalita vody je na většině míst odběru vzorků stálá.

(6) Počet hospodářských zvířat a využívání minerálních hnojiv se v období 1990–2003 výrazně snížily, přičemž počet kusů hovězího dobytka se snížil o 21 %, prasat o 12 % a drůbeže o 6 %. V období 2000–2002 se dusík používal v průměru v množství 47,8 kg statkových hnojiv na hektar a 35,4 kg chemických hnojiv na hektar ročně, což představuje jedny z nejnižších počtů v EU, s tendencí snižování 7 %, popřípadě 5 % ve srovnání s obdobím 1996–1999.

(7) Rakousko uplatňuje v souladu s čl. 3 odst. 5 směrnice 91/676/EHS na celém svém území akční program.

(8) Z dokumentace obsažené v rakouské zprávě vyplývá, že navrhované množství 230 kg dusíku ze statkových hnojiv na hektar za rok je zdůvodněno na základě objektivních kritérií, jakými jsou např. dlouhé vegetační období a plodiny s vysokou spotřebou dusíku.

(9) Komise po přezkoumání rakouské žádosti zastává názor, že navrhované množství 230 kg dusíku ze statkových hnojiv na hektar za rok neohrozí dosažení cílů směrnice 91/676/EHS, budou-li splněny určité přísné podmínky.

[1] Úř. věst. L 375, 31.12.1991, s. 1. Směrnice ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1).

(10) Toto rozhodnutí by mělo být použitelné v souvislosti s akčním programem Rakouska, který bude ukončen v závěru roku 2007.

(11) Opatření stanovená tímto rozhodnutím jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro dusičnany zřízeného podle článku 9 směrnice 91/676/ES,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Odchylka požadovaná Rakouskem dopisem ze dne 3. listopadu 2005 za účelem povolení vyššího množství statkových hnojiv, než uvádí první věta druhého pododstavce bodu 2 přílohy III směrnice 91/676/EHS a bod 2 písm. a) přílohy III uvedené směrnice, se uděluje za podmínek stanovených v tomto rozhodnutí.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto rozhodnutí se použijí tyto definice:

a) „farmami zabývajícími se chovem skotu“ se rozumí podniky s více než třemi velkými dobytčími jednotkami, z nichž alespoň dvě třetiny tvoří skot;

b) „trávou“ se rozumí trvalé nebo dočasné travinné porosty (obecně se za dočasné považuje doba kratší než čtyři roky);

c) „plodinami, pod které se seje tráva“ se rozumí obiloviny na siláž, kukuřice na siláž, pod které se seje před (u kukuřice) nebo po sklizni tráva, která slouží jako travní pokryvná meziplodina pro biologické zachycení reziduí dusíku během zimy;

d) „řepou“ se rozumí krmná řepa.

Článek 3

Oblast působnosti

Toto rozhodnutí platí individuálně a za podmínek uvedených v článcích 4, 5 a 6 pro zemědělské podniky zabývající se chovem skotu, kde se při střídání plodin z více jak 70 % střídají plodiny se zvláštní spotřebou dusíku a s dlouhým vegetačním obdobím.

Článek 4

Každoroční žádost o povolení a závazek

1. Zemědělci, kteří chtějí odchylky využívat, každoročně předloží příslušným orgánům žádost o její povolení.

2. Spolu s každoroční žádostí uvedenou v odstavci 1 se písemně zaváží k plnění podmínek stanovených v článcích 5 a 6.

Článek 5

Používání statkových a jiných hnojiv

1. Množství statkových hnojiv, které je každoročně vpraveno do půdy v zemědělských podnicích zabývajících se chovem skotu, včetně množství vpraveného samotnými zvířaty, nepřekročí množství hnojiv obsahující 230 kg dusíku na hektar za podmínek stanovených v odstavcích 2 až 8.

2. Celkový přísun dusíku odpovídá nárokům dotyčné plodiny na živiny i zásobování z půdy. Celkové použití dusíku z hnojiv nepřekročí 280 kg na hektar za rok.

3. Pro každý zemědělský podnik se vede plán hnojení, jenž u zemědělské půdy popisuje střídání plodin i plánované použití statkových, dusíkatých a fosfátových hnojiv. Tento plán se v zemědělském podniku zpřístupní v každém kalendářním roce nejpozději do 1. března.

Plán hnojení obsahuje následující údaje:

a) počet hospodářských zvířat, popis systému ustájení a uskladnění, včetně dostupných skladovacích kapacit pro statková hnojiva;

b) výpočet množství dusíku i fosforu vyprodukovaného ze statkových hnojiv v zemědělském podniku (po odečtení ztrát při ustájení a skladování);

c) nástin střídání plodin a plošnou výměru každé plodiny, včetně situačního náčrtu uvádějícího umístění jednotlivých polí;

d) předpokládané nároky plodin na dusík a fosfor;

e) množství a druh statkových hnojiv použitých mimo zemědělskou půdu;

f) použití dusíku a fosforu ze statkových hnojiv na každém pozemku (parcely zemědělského podniku homogenní z hlediska plodin i půdního typu);

g) použití dusíku a fosforu z chemických a jiných hnojiv na každém pozemku.

Tyto plány se aktualizují nejpozději sedm dní po provedení jakékoli změny v zemědělských postupech, aby se zajistil soulad plánů a skutečných zemědělských postupů.

4. Každý zemědělský podnik vypracuje evidenci hnojení. Příslušnému orgánu se evidence předkládá za každý kalendářní rok.

5. Každý zemědělský podnik, který využívá jednotlivou odchylku, souhlasí s případnou kontrolou žádosti uvedené v čl. 4 odst. 1, jakož i plánu a evidence hnojení.

6. V každém zemědělském podniku, který využívá jednotlivé odchylky, se nejméně jednou za čtyři roky provedou periodické analýzy koncentrace dusíku a fosforu v půdě, a to v každé oblasti zemědělského podniku, jež je homogenní z hlediska střídání plodin a vlastností půdy. Vyžaduje se nejméně jedna analýza na každých 5 hektarů půdy.

7. Před osevem travou na podzim se nesmí statková hnojiva rozmetávat.

8. Hnojivo se nesmí použít na půdu ve vzdálenosti kratší než 30 m od jezera.

Článek 6

Pokryv půdy

Na 70 nebo více procentech plošné výměry vhodné pro použití statkových hnojiv v dotyčném podniku zabývajícím se chovem skotu se vyseje tráva, travní pokryvné meziplodiny nebo řepa a další plodiny, pod které se seje tráva s nízkým potenciálem vyluhování dusičnanů. Zemědělci, kteří využívají jednotlivé odchylky, provedou následující opatření:

a) Travní pokryvné meziplodiny se nebudou zaorávat před 1. březnem, aby se zajistil stálý rostlinný pokryv orné oblasti, aby se obnovily podzimní úniky dusičnanů do podorniční vrstvy půdy a omezily zimní úniky.

b) Dočasné travinné porosty se budou orat na jaře.

c) Střídání plodin nezahrnuje žádné luštěniny nebo jiné plodiny, které vážou atmosférický dusík. To však neplatí pro jetel v travinných porostech s méně než 50 % jetele, ani pro ječmen a hrách, pod který se seje tráva.

Článek 7

Monitorování

1. Příslušný orgán vypracuje a každoročně aktualizuje mapy zachycující procentuální podíl zemědělských podniků, hospodářských zvířat a zemědělské půdy, na které se v každé obci vztahuje jednotlivá odchylka.

Tyto mapy se každoročně předkládají Komisi.

2. Dojde k vytvoření monitorovací sítě pro odběr vzorků z povrchových a mělkých podzemních vod, jež bude používána pro vyhodnocení vlivu odchylky na kvalitu vody. Stávající monitorovací síť bude posílena v oblastech, kde zemědělské podniky, které využívají jednotlivých odchylek, tvoří 3 % nebo více z celkového počtu zemědělských podniků.

3. Šetření a rozbory živin poskytnou údaje o místním využívání půdy, střídání plodin a zemědělských postupech v podnicích, které využívají jednotlivých odchylek. Tyto údaje se mohou použít pro modelové výpočty rozsahu vyplavování dusičnanů a úniku fosforu z polí, na kterých se použije na hektar a za rok až 230 kg dusíku obsaženého ve statkových hnojivech.

4. Vytvoří se monitorovací místa pro poskytování údajů o dusíku ve vodě, která opouští kořenovou zónu a proniká do systému podzemních vod a o vyplavování dusíku z povrchových a podpovrchových vrstev půdy v podmínkách s odchylkou i bez odchylky.

Článek 8

Podávání zpráv

1. Příslušný orgán předloží každoročně Komisi výsledky monitorování spolu se stručnou zprávou o vývoji kvality vody a postupech použitých při hodnocení. Zpráva poskytne informace o tom, jak prostřednictvím kontrol na úrovni zemědělských podniků probíhá hodnocení uplatňovaných podmínek v rámci povolené odchylky, a rovněž informace o nevyhovujících podnicích na základě výsledků správních inspekcí a inspekcí prováděných v terénu.

2. K takto dosaženým výsledkům Komise přihlédne v případě nové žádosti o povolení odchylky.

Článek 9

Použití

Toto rozhodnutí se použije v souvislosti s Třetím rakouským akčním programem 2004–2007. Jeho použitelnost končí dnem 31. prosince 2007.

Článek 10

Toto rozhodnutí je určeno Rakouské republice.

V Bruselu dne 28. února 2006.

Za Komisi
Stavros DIMAS
člen Komise